

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

15 04 20 16 р.

м. Київ

№ 834

Про проведення
дослідно-експериментальної роботи
на базі загальноосвітніх навчальних закладів
Київської, Дніпропетровської та Чернігівської областей

Відповідно до Положення про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року № 114, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 травня 2002 року за № 428/6716 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 23 листопада 2009 року № 1054), враховуючи клопотання Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 03.06.2016 № 063-5087, Департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації від 24.05.2016 № 3522/0/211-16, Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації від 22.06.2016 № 02-12/2073, висновки комісії з питань дослідно-експериментальної роботи у навчальному процесі дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України від 09.06.2016 (пункт 9 протоколу № 4), з метою експериментальної перевірки результативності дидактико-методичного та навчального забезпечення виховного процесу і навчання предметів інваріантного складника базового плану початкової школи у контексті реалізації основних концептуальних положень модернізації початкової освіти

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити як такі, що додаються:

1.1. Заявку на проведення дослідно-експериментальної роботи за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації

концептуальних засад реформування початкової загальної освіти» на базі загальноосвітніх навчальних закладів Київської, Дніпропетровської та Чернігівської областей на 2016-2020 роки.

1.2. Програму дослідно-експериментальної роботи за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти» на базі загальноосвітніх навчальних закладів Київської, Дніпропетровської та Чернігівської областей на 2016-2020 роки.

2. Надати статус експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів всеукраїнського рівня спеціалізованій школі № 194 «Перспектива» Оболонського району м. Києва, спеціалізованій загальноосвітній школі I-III ступенів № 316 з поглибленим вивченням української мови Дарницького району м. Києва, комунальному закладу «Навчально-виховний комплекс № 12 «Загальноосвітній навчальний заклад I ступеня – гімназія» м. Дніпро Дніпропетровської області, комунальному загальноосвітньому навчальному закладу «Гімназія № 15» м. Нікополь Дніпропетровської області, комунальному закладу «Спеціалізована природничо-математична школа при ДНУ ім. О. Гончара» м. Нікополь Дніпропетровської області, комунальному закладу «Нікопольська спеціалізована школа I-III ступенів № 5» м. Нікополь Дніпропетровської області, комунальному загальноосвітньому навчальному закладу «Вербківська загальноосвітня школа I-III ступенів» Павлоградського району Дніпропетровської області, комунальному закладу «Ювілейна загальноосвітня школа I ступеня № 2» с. Ювілейне Дніпропетровського району Дніпропетровської області, Бобровицькій гімназії Бобровицької районної ради Чернігівської області (далі – експериментальні навчальні заклади).

3. Інституту модернізації змісту освіти забезпечити надання організаційної та науково-методичної допомоги педагогічним колективам експериментальних навчальних закладів щодо проведення дослідно-експериментальної роботи.

4. Комісії з питань дослідно-експериментальної роботи у навчальному процесі дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України заслухати у грудні 2016 року звіт експериментальних навчальних закладів про завершення I (організаційно-підготовчого) етапу дослідно-експериментальної роботи.

5. Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації та Управлінню освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації сприяти експериментальним навчальним закладам у забезпеченні

необхідних умов щодо організації та проведення дослідно-експериментальної роботи.

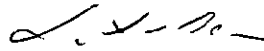
6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

Міністр

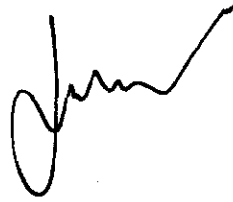
Лілія Гриневич

Заступник Міністра

П. К. Хобзей

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти

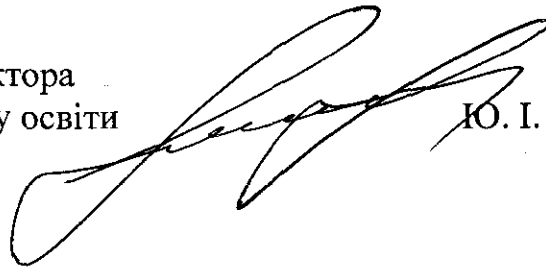
Ю. Г. Кононенко

Директор департаменту
правового забезпечення

М. М. Ярмистий

Проект наказу вносить
виконуючий обов'язки директора
Інституту модернізації змісту освіти

Ю. І. Завалевський

Покажчик розсилки - (5):

Інститут модернізації змісту освіти - (1);

Спеціалізована школа № 194 «Перспектива» Оболонського району м. Києва - (1);

Спеціалізована ЗОШ I-III ступенів № 316 з поглибленим вивченням української мови

Дарницького району м. Києва - (1);

КЗ «Навчально-виховний комплекс № 12 «Загальноосвітній навчальний заклад I ступеня –
гімназія» м. Дніпро Дніпропетровської області - (1);

КЗНЗ «Гімназія № 15» м. Нікополь Дніпропетровської області - (1);

КЗ «Спеціалізована природничо-математична школа при ДНУ ім. О. Гончара» м. Нікополь
Дніпропетровської області - (1);

КЗ «Нікопольська спеціалізована школа I-III ступенів № 5» м. Нікополь Дніпропетровської
області - (1);

КЗНЗ «Вербківська загальноосвітня школа I-III ступенів» Павлоградського району
Дніпропетровської області - (1);

КЗ «Ювілейна загальноосвітня школа I ступеня № 2» с. Ювілейне Дніпропетровського
району Дніпропетровської області - (1);

Бобровицька гімназія Бобровицької районної ради Чернігівської області - (1);

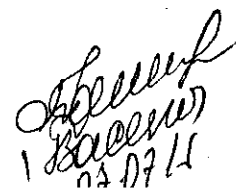
Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації) - (1).

Департамент освіти і науки Дніпропетровської ОДА - (1);

Управління освіти і науки Чернігівської ОДА - (1).

Баженова С. В. 248-18-53

Бескова Н.В. 481-32-01

04.07.15

ЗАЯВКА
на проведення дослідно-експериментальної роботи за темою
«Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації
концептуальних засад реформування початкової загальної освіти»
на базі загальноосвітніх навчальних закладів Київської, Дніпровської
та Чернігівської областей на 2016-2020 роки

Анотація. Увага до проблем розроблення й упровадження дидактико-методичного і навчального забезпечення навчально-виховного процесу в початковій школі актуалізується у зв'язку зі змінами пріоритетів розвитку початкової освіти, зумовленими реформуванням системи загальної середньої освіти.

У процесі дослідження буде здійснено підготовку педагогічних колективів експериментальних шкіл до роботи в експериментальному режимі за обраною темою; розроблено пакет діагностичних і експериментальних матеріалів; здійснено експертне оцінювання і експериментальну перевірку ефективності упровадження експериментальних матеріалів; виявлено ефективність упровадження експериментальних матеріалів на основі порівняльного аналізу результатів формувального і констатувального зрізів; проведено роботу з удосконалення і корекції експериментальних матеріалів і прийняття рішення про доцільність їх масового використання у навчально-виховному процесі початкової школи. Основним результатом дослідно-експериментальної роботи буде підготовка Концепції початкової освіти (далі Концепція).

Методологією дослідження передбачено проведення низки заходів (семінарів і webінарів, круглих столів, конференції тощо) на базі експериментальних закладів освіти для керівників освіти міського, обласного і всеукраїнського рівня, методистів, директорів шкіл, вчителів, представників громадськості, науковців з метою обговорення проміжних і кінцевих результатів роботи на предмет доцільності, сучасності, реалістичності, соціальної та педагогічної значущості експериментальних матеріалів та визначення умов ефективності їх впровадження з урахуванням особливостей загальноосвітніх навчальних закладів.

Впровадження матеріалів експериментальної роботи буде здійснюватися у школах I-III ступенів, у тому числі спеціалізованих, а також гімназіях і навчально-виховних комплексах, які містять у структурі школу I ступеня та розташовані у міський (в районних, обласних центрах і столиці України) і сільській місцевості. Зосередження зусиль у виконанні завдань дослідження дозволить активізувати вплив на підвищення якості початкової освіти в країні. Ефективність впровадження експериментальних матеріалів буде забезпечена науково-методичним супроводом, розробкою критеріальної бази для оцінювання їх дієвості.

Актуальність обраної теми дослідження визначається завданнями реформування початкової загальної освіти, що ґрунтуються на нових методологічних й концептуальних засадах її розвитку. Одним з провідних чинників, що визначають ефективність процесів модернізації системи шкільної освіти, є розроблення відповідного Концепції дидактико-методичного і

навчального забезпечення та експериментальна перевірка його ефективності в різних умовах здобуття початкової освіти.

Концептуальні засади початкової освіти в Україні потребують оновлення та конкретизації з урахуванням специфіки організації навчально-виховного процесу в початковій школі (чинна Концепція розроблена в 2001 р. та стосується 12-річної школи). Аналіз змісту наявних у вітчизняній практиці різних видів забезпечення навчання засвідчив, що в них недостатньо враховано системний підхід. Переважна їх більшість подана як сукупність методів, засобів, форм навчання, підручників та посібників, які дають змогу підтримати, удосконалити окремі компоненти навчально-виховного процесу.

Поширений в освітній практиці дидактико-методичний і навчальний супровід освітнього процесу не повною мірою забезпечує реалізацію нових концептуальних засад виховання, особистісного розвитку й урахування індивідуальних особливостей учнів, набуття навичок навчальної взаємодії, само і взаємооцінювання, рефлексії. Тому доцільно акцентувати увагу на суб'єктності й полісуб'єктності навчальної взаємодії, урізноманітненні палітри засобів децентрації навчання і розширенні кола об'єктів освітнього середовища. Від цього залежатиме ефективність опанування учнями ключових і предметних компетентностей, що охоплюють знання, уміння, навички, способи діяльності, досвід та здатність застосовувати їх у навчальних і життєвих ситуаціях, а також особистісно ціннісне ставлення до життя і здоров'я, соціуму, природи, праці, навчання і мистецтва, здатність до творчого самовираження.

Таким чином, актуальність теми визначається суперечністю між оновленням парадигми вітчизняної освіти, яке передбачає особистісну, діяльнісну і компетентнісну спрямованість навчально-виховного процесу та браком дидактико-методичного і навчального забезпечення його системної реалізації (Концепція – програмне забезпечення – дидактико-методичне забезпечення – навчальне забезпечення) в загальноосвітніх навчальних закладах.

Гіпотеза дослідно-експериментальної роботи ґрунтується на припущенні, що реалізація концептуальних засад реформування початкової освіти буде ефективною завдяки системній розробці і реалізації науково й експериментально обґрунтованого дидактико-методичного і навчального забезпечення.

Мета дослідження полягає у розробленні і обґрунтуванні дидактико-методичного та навчального забезпечення виховного процесу і навчання предметів інваріантного складника базового плану початкової школи у контексті реалізації основних концептуальних положень модернізації початкової освіти.

Об'єкт: навчально-виховний процес у початковій школі.

Предмет: дидактико-методичне і навчальне забезпечення виховного процесу і навчання предметів інваріантного складника базового плану початкової школи у контексті реформування загальної початкової освіти.

Досягнення мети здійснюватиметься шляхом виконання таких завдань:

- розроблення концептуальних засад реформування початкової загальної освіти;

- розроблення дидактико-методичного і навчального забезпечення виховного процесу і навчання молодших школярів предметів інваріантного складника навчального плану;

- експериментальна перевірка ефективності дидактико-методичного і навчального забезпечення виховного процесу і навчання предметів інваріантного складника навчального плану початкової школи;

- розроблення програми підготовки вчителів до упровадження дидактико-методичного і навчального забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти;

Методологічна основа дослідження:

закони, категорії і концепції, що становлять наукову основу пізнання і забезпечують побудову методологічних засад досліджуваного явища з урахуванням закономірностей розвитку соціокультурних і педагогічних систем;

цілісний, системний і синергетичний підходи до побудови і впровадження дидактико-методичного і навчального забезпечення навчально-виховного процесу із зазначенням зв'язків між їх складниками, як цілісності, яка здатна змінюватись у відповідь на зміни соціокультурних умов і характеризується відкритістю і варіативністю, а також міждисциплінарний підхід до визначення теоретичних засад досліджуваного явища;

методологічні принципи теорії пізнання – об'єктивності, єдності логічного і історичного, теорії і практики й генетичного як основи обґрунтованості вихідних положень дослідження, логіки його розгортання і висновків; вивчення сучасного стану й виявлення структури, функцій, зв'язків і перспектив його розвитку, з урахуванням зарубіжного й вітчизняного досвіду, традицій і наукових досягнень.

методик наукового дослідження (Р. Атаханов, Н. Буринська, С. Гончаренко, В. Загвязинський, В. Краєвський, О. Новиков, В. Семиченко), дотримання яких забезпечує логіку вибору етапів наукової розвідки.

Теоретичну основу дослідження становлять:

наукові положення теорії особистості (І. Бех, Л. Виготський, С. Максименко та ін.), особливостей її розвитку в молодшому шкільному віці (Н. Бібік, В. Давидов, Д. Ельконін, О. Савченко та ін.) і їх педагогічної інтерпретації (О. Кочерга, О. Савченко, В. Тименко та ін.);

напрацювання з проблеми цілеспрямованого створення освітнього простору учнів початкової школи (А. Цимбалару) та формування шкільного середовища (М. Гузик, О. Захаренко, А. Макаренко, М. Монтесорі, О. Савченко, В. Сухомлинський та ін.) як умови і фактору впливу на ефективність виховання, навчання і розвитку школярів;

концептуальні основи теорії діяльності (П. Гальперін, Л. Виготський, Н. Кузьміна, О. Леонтьєв, С. Рубінштейн та ін.), навчальної діяльності (Г. Атанов, С. Рубінштейн та ін.), розвитку особистості у процесі діяльності (Б. Ананьєв, Л. Виготський, Г. Костюк, Г. Люблінська та ін.), ідеї культурологічного (В. Болгаріна, Ф. Дістервег, О. Новиков та ін.), особистісного (М. Алексєєв, О. Савченко, І. Бех, В. Серіков, І. Якіманська) і ін.) діяльнісного (І. Зязюн, З. Малькова та ін.), середовищного (Б. Бім-Бад, Л. Новикова, Дж. Равен, О. Савченко, В. Ясвін та ін.) і компетентнісного (Т. Байбара, Н. Бібік, О. Пометун,

О. Савченко, А. Хуторський та ін.) підходів до організації навчання, педагогічної взаємодії (І. Зязюн та ін.) і навчальної взаємодії дитини і середовища (Л. Бережнова, Л. Десфонтейнес, С. Лисицин, І. Урсул та ін.);

положення теорії педагогічної інноватики (Л. Ващенко, Л. Даниленко, В. Кремень, В. Паламарчук, В. Химинець, А. Хуторський та ін.);

наукові основи теорії систем (А. Авер'янов, І. Блауберг, В. Садовський, Е. Юдін та ін.); їх моделювання (А. Дахін, Н. Лазарев, В. Михеев, Л. Фрідман, В. Штофф та ін.).

Для вирішення завдань експериментальної роботи, досягнення цілей, перевірки гіпотези використовуватимуться **загальнонаукові методи** – *теоретичні*: вивчення і аналіз нормативних документів системи освіти, директивних матеріалів Міністерства освіти і науки України; філософських, психологічних, педагогічних наукових джерел, шкільних програм розвитку, навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в школі I ступеня; інформації ЗМІ, Інтернет-джерел тощо з метою обґрунтування теоретичних засад наукової розвідки; моделювання – для створення дидактико-методичного і навчального забезпечення навчально-виховного процесу; *емпіричні* – діагностичні (тестування, бесіди, опитування й анкетування педагогічних працівників, учнів, батьків, представників громади), обсерваційні (цілеспрямоване педагогічне спостереження за діяльністю педагогів початкової школи для вивчення стану проблеми у педагогічній практиці); педагогічний експеримент (констатувальний і формувальний) для виявлення потенційних можливостей і перевірки ефективності дидактико-методичного і навчального забезпечення навчально-виховного процесу, а також статистичні – опрацювання й порівняння результатів кількісного та якісного аналізу здобутих даних.

База експерименту:

спеціалізована школа №194 «Перспектива» Оболонського району м. Києва (директор – В. М. Косачевич);

спеціалізована загальноосвітня школа I-III ступенів № 316 з поглибленим вивченням української мови Дарницького району м. Києва (директор – О. П. Кондик);

комунальний заклад «Навчально-виховний комплекс №12 «Загальноосвітній навчальний заклад I ступеня – гімназія» м. Дніпро (директор Р. М. Руда);

комунальний загальноосвітній навчальний заклад «Гімназія №15» м. Нікополь Дніпровської області (директор І. В. Сузанська);

комунальний заклад «Спеціалізована природничо-математична школа при ДНУ ім. О. Гончара» м. Нікополь Дніпровської області (директор С. М. Сідаш);

комунальний заклад «Нікопольська спеціалізована школа I-III ступенів №5» м. Нікополь Дніпровської області (директор Н. І. Полякова);

комунальний загальноосвітній навчальний заклад «Вербківська ЗШ I-III ступенів» Павлоградського району Дніпровської області (директор Л. М. Логвиненко);

комунальний заклад «Ювілейна загальноосвітня школа I ступеня №2» с. Ювілейне Дніпровського району Дніпровської області (директор В. М. Полупанова);

Бобровицька гімназія Бобровицької районної ради Чернігівської області (директор Т. М. Литвин).

Достовірність результатів забезпечуватиметься методологічною обґрунтованістю його вихідних теоретичних позицій; застосуванням комплексу методів, адекватних меті та завданням експериментальної роботи; об'єктивністю критеріїв оцінки результатів експерименту; єдністю кількісного та якісного аналізу експериментальних даних.

Очікувані продукти:

1) методичні рекомендації до організації навчальної діяльності учнів на першому циклі початкової освіти – 1-2 класи: ігрові технології навчання із відповідним зонуванням і облаштуванням кабінету;

2) методичні рекомендації до організації навчально-виховного процесу у період входження в шкільне життя (3-4 тижні вересня) – «Шкільний старт»;

3) інтегрована контрольна робота і методичні рекомендації до оцінювання інтегрованої підсумкової контрольної роботи у 1-2 класах з української мови (мови і літ. читання), математики, природознавства;

4) методичні рекомендації до інтеграції навчальних предметів освітніх галузей мистецтво і математика, мови, література, природознавство, фізична культура для 1-2 класів;

5) методичні рекомендації до вербального оцінювання учнів 1-2 класів з експериментальним журналом і критеріями та нормами оцінювання;

6) експериментальний типовий навчальний план;

7) експериментальні програми: передшкільної підготовки із дидактико-методичним забезпеченням реалізації у загальноосвітніх навчальних закладах; навчальні програми предметів інваріантного складника базового навчального плану на двох рівнях – базовому і розширеному;

8) типова програма виховного процесу в початковій школі та методичні рекомендації до організації виховного процесу в початковій школі за типовою програмою та орієнтовні розроблення за визначеними напрямками для 1-2 класів;

9) методичні рекомендації організації співбесіди щодо виявлення готовності дитини до навчання у школі та орієнтовні завдання і запитання;

10) методичні рекомендації до організації самостійної роботи (домашні завдання) учнів;

11) методичні рекомендації до організації системного моніторингу навчальних досягнень учнів та ефективності роботи загальноосвітнього навчального закладу на внутрішньошкільному рівні;

12) експериментальні підручники (для 1-2 класів), що органічно поєднують функції підручника і робочого зошита.

Очікувані результати та їх соціальний ефект: підвищення якості початкової освіти шляхом упровадження науково й експериментально

обґрунтованого дидактико-методичного і навчального забезпечення навчально-виховного процесу в початковій школі.

Упровадження очікуваних результатів дослідно-експериментальної роботи здійснюватиметься у два етапи: на першому – будуть оприлюднені на міжнародних і всеукраїнських конференціях та семінарах і вебінарах, у фахових виданнях, на сайтах відділу початкової освіти й Інституту педагогіки НАПН України, Інституту модернізації змісту освіти МОН України; на другому – використовуватимуться у практиці роботи початкової школи.

Результати дослідження адресуватимуться вчителям початкових класів, методистам початкової освіти, студентам і викладачам фахових методик вищих педагогічних навчальних закладів різних рівнів акредитації; можуть застосовуватися в системі післядипломної педагогічної освіти. Об'єктами впровадження будуть початкова ланка загальноосвітніх навчальних закладів, кафедри початкової освіти у закладах післядипломної педагогічної освіти і педагогічних факультетів вищих навчальних закладів.

Перспективи дослідження полягають у його системній реалізації на другому циклі навчання учнів початкової школи – 3-4 класи в умовах упровадження дослідницько-пошукових методів.

Організаційно-кадрове забезпечення дослідно-експериментальної роботи:

Наукове керівництво:

Цимбалару Анжеліка Дмитрівна, завідувач відділу початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України, доктор педагогічних наук.

Адреса: м. Київ, вул. Січових стрільців, б. 52 Д, каб. 307.

Номери тел.: роб. (044) 481-37-55; моб. 067-764-63-98.

E-mail: A.Tymbalaru@ukr.net

Науково-методичне консультування:

Лотоцька Алена Вікторівна, головний спеціаліст департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України;

Древаль Галина Федорівна, завідувач сектором початкової освіти Інституту модернізації змісту освіти МОН України;

Дубовик Олена Анатолівна, завідувач сектором змісту підручників і начальних матеріалів Інституту модернізації змісту освіти МОН України;

Горбань Галина Олександрівна; завідувача кафедри педагогіки та практичної психології Дніпровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, доктор психологічних наук, доцент;

Тарабасова Любов Гаврилівна, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти Дніпровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат філософських наук, доцент;

Ватковська Марина Григорівна, проректор з науково-педагогічної роботи Дніпровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат філософських наук, доцент;

Виноградова Ольга Миколаївна, старший викладач кафедри дошкільної та початкової освіти Дніпровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Полторацький Олексій Володимирович, начальник департаменту науки і освіти Дніпровської облдержадміністрації;

Вахнюк Наталія Миколаївна, начальник управління освіти Оболонської районної в м. Києві державної адміністрації;

Лиховицька Ганна Вікторівна, завідувач методичного кабінету відділу освіти і науки Нікопольської міської ради;

Цибенко Лариса Борисівна, заступник директора Науково-методичного центру управління освіти Оболонської районної в м. Києві державної адміністрації;

Сухаревська Олена Олександрівна, методист початкової освіти Дарницького науково-методичного центру;

Болгарина Лариса Олександрівна, методист методичного кабінету відділу освіти і науки Нікопольської міської ради.

Відповідальні виконавці:

Пархоменко Наталія Євгенівна, заступник директора з навчально-виховної роботи спеціалізованої школи №194 «Перспектива» Оболонського району м. Києва;

Кондик Ольга Петрівна, директор спеціалізованої школи № 316 м. Києва та Котяхова Наталія Валеріївна, заступник директора з навчально-виховної роботи спеціалізованої школи № 316 м. Києва;

Руда Рита Миколаївна, директор комунального закладу освіти «Навчально-виховний комплекс №12 «Загальноосвітній навчальний заклад I ступеня-гімназія» Дніпровської міської ради;

Приходько Раїса Миколаївна, заступник директора з навчально-виховної роботи комунального загальноосвітнього навчального закладу «Гімназія №15» м. Нікополь Дніпровської області;

Полупанова Валентина Миколаївна, директор комунального закладу «Ювілейна загальноосвітня школа I ступеня №2 Ювілейної селищної ради Дніпропетровського району Дніпровської області»;

Бугайова Валентина Іванівна, заступник директора з навчально-виховної роботи комунального закладу «Спеціалізована природничо-математична школа при ДНУ ім. О. Гончара» м. Нікополь Дніпровської області;

Грищенко Вікторія Петрівна, заступник директора з навчально-виховної роботи комунального закладу «Нікопольська спеціалізована школа I-III ступенів №5» м. Нікополь Дніпровської області;

Логвиненко Лідія Миколаївна, директор комунального загальноосвітнього навчального закладу «Вербківська ЗШ I-III ступенів» Павлоградського району Дніпровської області;

Полупанова Валентина Миколаївна, директор комунального закладу «Ювілейна загальноосвітня школа I ступеня №2» с. Ювілейне Дніпровського району Дніпровської області;

Деєва Наталія Олександрівна, заступник директора Бобровицької гімназії Бобровицької районної ради Чернігівської області.

Термін проведення експерименту: 01.07. 2016. – 30. 08. 2020.

Етапи проведення експерименту.

1. Підготовчий етап (01.07. 2016. – 31. 12. 2016.):

- визначення та наукове обґрунтування теми, мети, об'єкта та предмета дослідно-експериментальної роботи;
- налагодження спільної діяльності з науковими установами, за допомогою яких здійснюватиметься розроблення, експериментування, апробація і впровадження експериментальних матеріалів;
- створення науково-методичних рад експериментальної роботи (науковий керівник експерименту, наукові консультанти, представники управління освітою, громадських організацій, вчителі-експериментатори, батьки тощо);
- з'ясування гіпотези, визначення завдань і складання програми і плану експериментальної роботи;
- підготовка педагогічних колективів до роботи в експериментальному режимі;
- підведення підсумків першого (підготовчого) етапу дослідно-експериментальної роботи.

2. Концептуально-діагностувальний етап (01.01. 2017. – 31. 05. 2017.):

- розроблення концептуальних засад реформування початкової загальної освіти;
- розроблення діагностувального комплексу і методики констатувального зрізу;
- вивчення стану функціонування експериментальних закладів освіти за розробленою методикою;
- кількісний і якісний аналіз результатів констатувального зрізу в експериментальних школах;
- підведення підсумків другого (концептуально-діагностувального) етапу експериментальної роботи.

3. Формувальний етап (01.06. 2017 р. – 30. 08.2018 р.):

- розроблення експериментальних матеріалів з урахуванням виявлених особливостей реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти;
- розроблення програми визначення ефективності експериментальних матеріалів;
- підготовка діагностувального інструментарію і прогностичний аналіз експериментальних матеріалів (експертне оцінювання);
- упровадження експериментальних матеріалів в реальний навчально-виховний процес експериментальних шкіл;
- підведення підсумків третього (формуального) етапу експериментальної роботи.

4. Узагальнювальний етап (01.09. 2018 р. – 30.08. 2019 р.):

- перевірка ефективності експериментальних матеріалів в умовах реального навчального процесу;
- кількісний і якісний аналіз результатів формуального зрізу;

- порівняння результатів експериментальної роботи, одержаних на констатувальному і формувальному зрізах;
- підведення підсумків четвертого (узагальнювального) етапу експериментальної роботи.

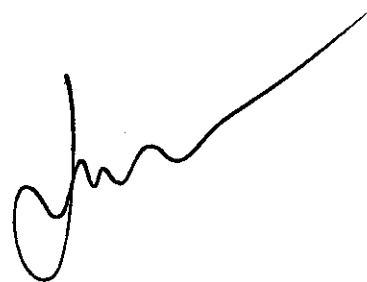
5. Корегувальний етап (01.09. 2019 р. – 30. 08. 2020.):

- зіставлення очікуваних і отриманих результатів експериментальної роботи;
- корекція експериментальних матеріалів з урахуванням одержаних результатів;
- апробація експериментальних матеріалів через публікації, висвітлення на сайтах, проведення і участі у заходах різного рівня (всеукраїнських конференціях, науково-практичних семінарах, круглих столах, семінарах, вебінарах тощо);
- підведення підсумків експериментальної роботи.

Науковий керівник

А. Д. Цимбалару

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Міністерства освіти і науки України

1507 2016 р. № 834**ПРОГРАМА**

дослідно-експериментальної роботи за темою

«Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти»

на базі загальноосвітніх навчальних закладів Київської, Дніпровської та Чернігівської областей на 2016-2020 роки

№	Зміст	Дата виконання	Очікувані результати
1. Організаційно-підготовчий етап (липень 2016 р. – грудень 2016 р.)			
1.	Визначення та наукове обґрунтування теми, мети об'єкта і предмета дослідно-експериментальної роботи	липень 2016 р.	Наукове обґрунтування та визначення основних напрямів дослідно-експериментальної роботи
2.	Чалагодження спільної діяльності з науковими установами, за допомогою яких здійснюватиметься розроблення, експериментування, апробація і впровадження експериментальних матеріалів	серпень 2016 р.	Складання угод про співробітництво. Підготовка педагогічних колективів гімназії до роботи в умовах експерименту
3.	Створення науково-методичних рад експериментальної роботи в м. Дніпро і м. Києві (науковий керівник експерименту, наукові консультанти, представники управління освітою, громадських організацій, вчителі-експериментатори, батьки тощо).	вересень 2016 р.	Науково-методичні ради експериментальної роботи
4.	Складання програми і планування дослідно-експериментальної роботи	вересень 2016 р.	Програма дослідно-експериментальної роботи
5.	Підготовка педагогічних колективів до роботи в експериментальному режимі	Вересень-грудень 2016 р.	Індивідуальні плани роботи вчителів-експериментаторів
6.	Засідання науково-методичних рад з експериментальної роботи	грудень 2016 р.	Протокол засідання.
7.	Підведення підсумків підготовчого етапу дослідно-експериментальної роботи	грудень 2016 р.	Науковий звіт
II. Концептуально-діагностичний етап (січень 2017 р. – травень 20167 р.)			
1.	Розроблення концептуальних	січень 2017 р.	Проект Концепції

	засад реформування початкової загальної освіти	2017 р.	початкової освіти
2.	Підготовка програми констатувального зрізу	Січень 2017 р.	Діагностувальний комплекс і методика проведення констатувального зрізу
3.	Експериментальна перевірка стану функціонування початкової школи в загальноосвітніх навчальних закладах	Лютий-квітень 2017 р.	Експериментальні матеріали
4.	Кількісний і якісний аналіз результатів констатувального зрізу	Травень 2017 р.	Аналітичні довідки, протоколи
5.	Засідання науково-методичних рад з експериментальної роботи	Травень 2017 р.	Протоколи засідань
6.	Підведення підсумків другого етапу експериментального дослідження	Травень 2017 р.	Науковий звіт

**III. Формувальний етап
(червень 2017 р. – серпень 2018 р.)**

1.	Розроблення експериментальних матеріалів	Червень - серпень 2017 р.	Експериментальні матеріали (методичні рекомендації, дидактичні матеріали, посібники, підручники)
2.	Підготовка програми визначення ефективності експериментальних матеріалів	Липень 2017 р.	Діагностичне забезпечення і методика проведення формувального зрізу
3.	Прогностичний аналіз експериментальних матеріалів (експертна оцінка)	Серпень 2017 р.	Аналітичні довідки, протоколи
4.	Розроблення програми впровадження експериментальних матеріалів	Серпень 2017 р.	Програма впровадження експериментальних матеріалів
5.	Впровадження експериментальних матеріалів	Вересень 2017 р. – травень 2018 р.	Щоденники вчителів-експериментаторів
6.	Засідання науково-методичних рад з експериментальної роботи	Червень 2018 р.	Протоколи засідань
7.	Підведення підсумків формувального етапу експериментального дослідження	Липень - серпень 2018 р.	Науковий звіт

**IV. Узагальнювальний етап
(вересень 2018 р. – серпень 2019 р.)**

1.	Перевірка ефективності експериментальних матеріалів в умовах реального навчального процесу	Вересень - грудень 2018 р.	Експериментальні матеріали
2.	Кількісно-якісний аналіз результатів формувального зрізу	Січень-лютий 2019 р.	Аналітичні матеріали
3.	Аналіз і порівняння результатів констатувального і формувального зрізів	Березень - квітень 2019 р.	Інформаційно-аналітичні матеріали
4.	Засідання науково-методичних рад з експериментальної роботи	Травень 2013 р.	Протоколи засідань
5.	Підведення підсумків дослідно-експериментальної роботи на узагальнювальному етапі.	Червень 2013 р.	Науковий звіт

**V. Коригувальний етап
(вересень 2019 р. – серпень 2020 р.)**

1.	Зіставлення очікуваних і отриманих результатів експериментальної роботи	Вересень-жовтень 2019 р.	Оцінка результатів експериментальної роботи
2.	Корекція експериментальних матеріалів з урахуванням одержаних результатів	Листопад-грудень 2019 р.	Оновлені варіанти експериментальних матеріалів
3.	Апробація експериментальних матеріалів через публікації, проведення семінарів, вебінарів, круглих столів, участь і проведення Всеукраїнських науково-практичних конференцій	Січень - травень 2020 р.	Публікації, доповіді, виступи, інтерв'ю ЗМІ тощо
4.	Засідання науково-методичних рад з експериментальної роботи	Серпень 2020 р.	Протоколи засідань
5.	Підведення підсумків дослідно-експериментальної роботи.	Серпень 2020 р.	Науковий звіт

Науковий керівник

А. Д. Цимбалару

